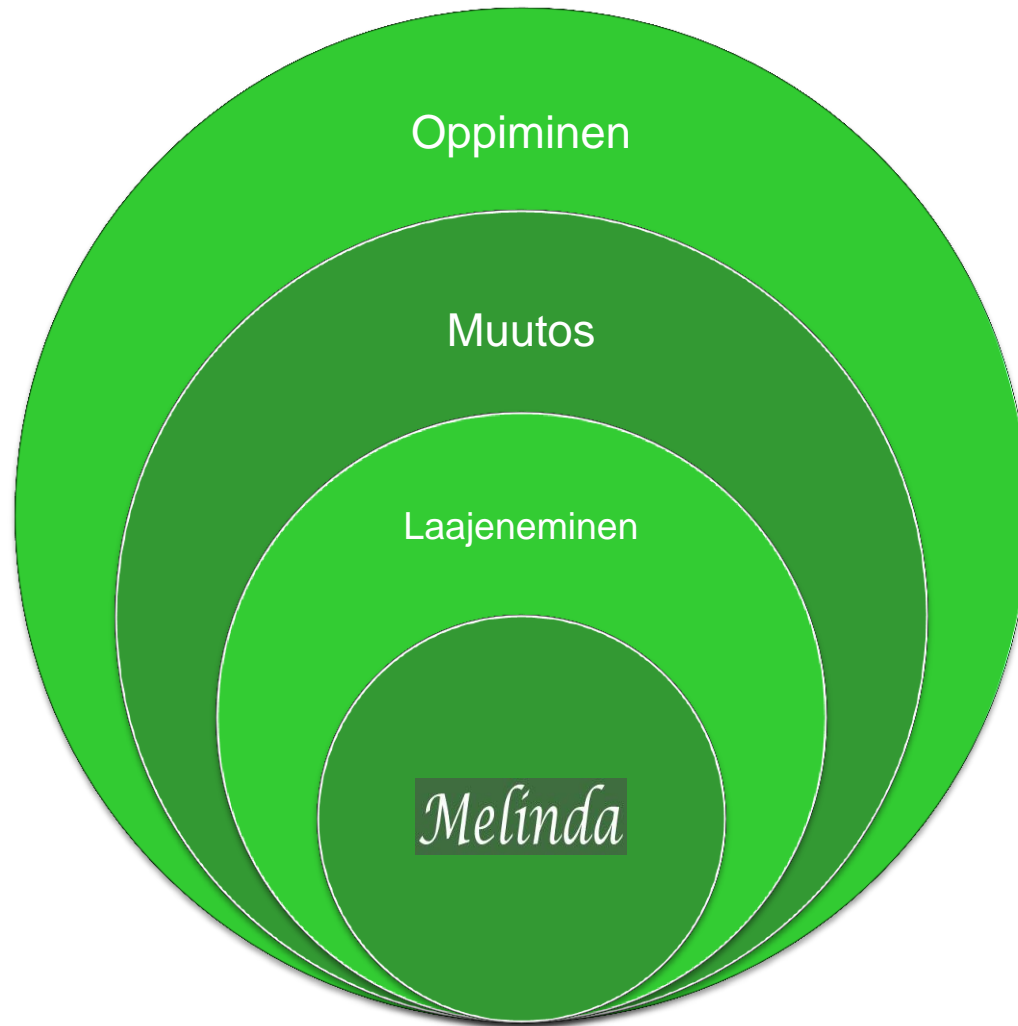

Kasvun vuosi Melindassa. Yhteistyö jatkuu!

Minna Olkinuora-Tauru, kehittämisspäälikkö
Kirjastoverkkopäivät 23.10.2013

Kasvun vuosi Melindassa

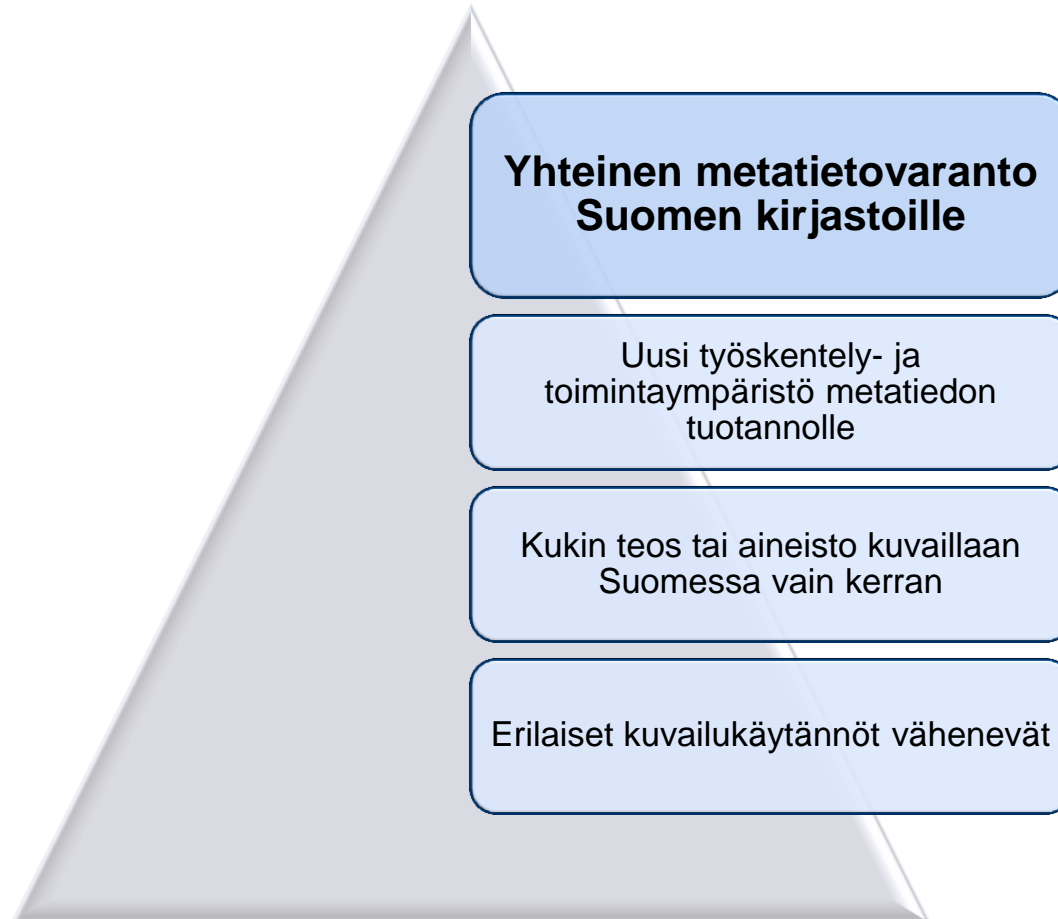
Kansallinen metatietovaranto

Melinda

- Palvelu kirjastoille
  - Kokooa kirjastoaineistojen kuvailevat metatiedot yhteen paikkaan
  - Tarjoaa ne hyödynnettäviksi yhdestä paikasta
  - Liittää kirjastot kansalliseen metatietojen tuottamisympäristöön
- Välineet kirjastoammattilaiselle
  - Työskentelyyn kirjastojen yhteisessä metatietovarannossa
  - Metatietojen hyödyntämiseen omassa ympäristössään
- Palvelun laajentaminen ja kehittäminen
  - Kansallinen metatietovaranto -hanke

Kansallinen metatietovaranto

Hankkeen tavoite

Kansallinen metatietovaranto

Melinda nyt

- 6 000 000 bibliografista tietuetta viitetietokannassa
- Tuplatietueita noin 1 %
- Yli 1000 käyttäjää/tiedontuottajaa
- Tiedon hakuja yli 3 000 000 kpl vuodessa
  - <http://melinda.kansalliskirjasto.fi>
- Painettuja monografioita, kausijulkaisuja, sähköisiä aineistoja, opinnäytteitä
- Jonkin verran musiikkia

Kansallinen metatietovaranto

Melinda

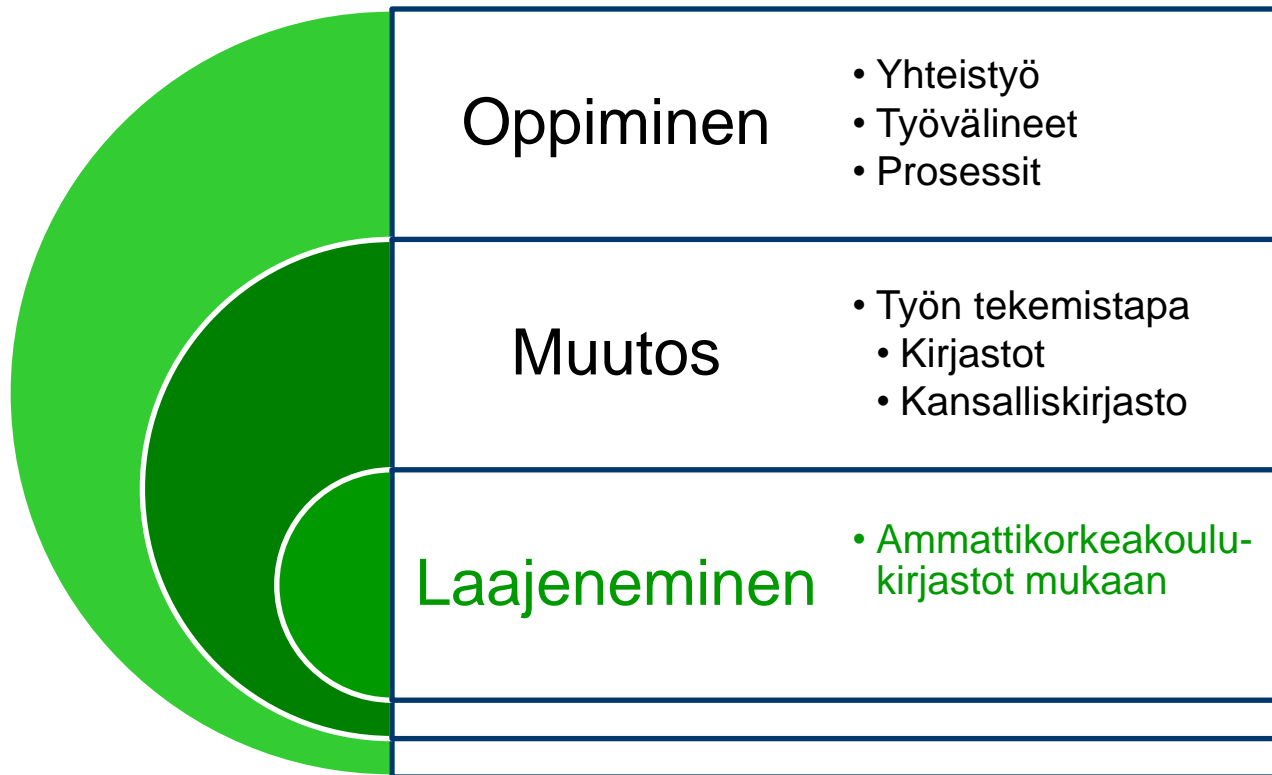
- Järjestelmäriippumaton toimintamalli (konsepti)
  - Tavoitteet ja tehtävät samat huolimatta teknisestä alustasta
    - Aiemmin: VTLS, Voyager
    - Nykyisin: Aleph
    - Tulevaisuudessa: Finna, Melinda, UKJ, ONKI -kokonaisuus

Kansallinen metatietovaranto

Melinda laajenee

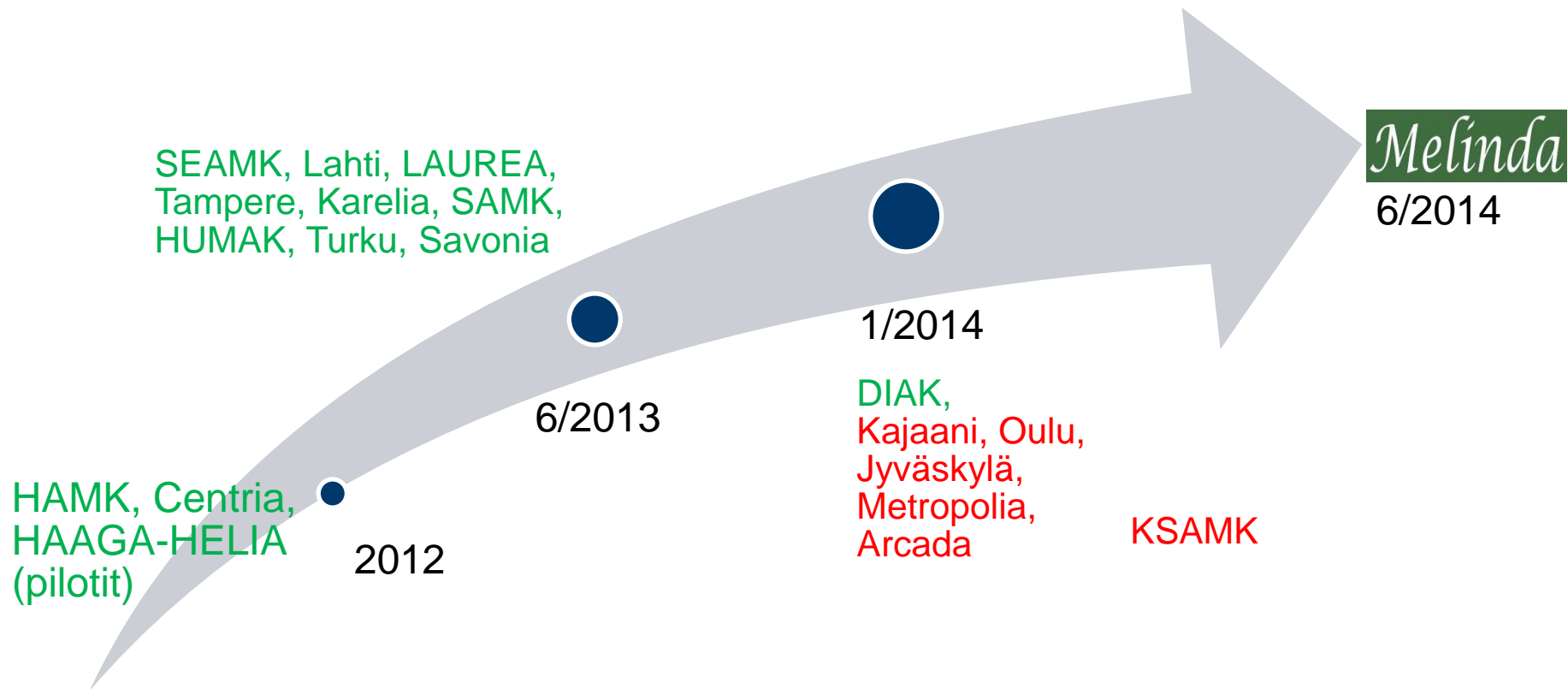
- Tausta:
yhteistietokanta Linda (1993–2012) -> Melinda 2013–
  - Yliopistokirjastot, useimmat yhteiskirjastot ja joitakin erikoiskirjastoja
- Vaiheittain uusille kirjastosektoreille:
  - OKM:n alaiset ammattikorkeakoulukirjastot mukaan 2012–2014
  - Yleisten kirjastojen pilotit (Tampere, Kokkola) 2012–

Kasvun vuosi Melindassa

Laajeneminen: Ammattikorkeakoulukirjastot mukaan

Tarkempi aikataulu löytyy Metiva-wikistä:
<https://wiki.helsinki.fi/pages/viewpage.action?pageId=96701517>

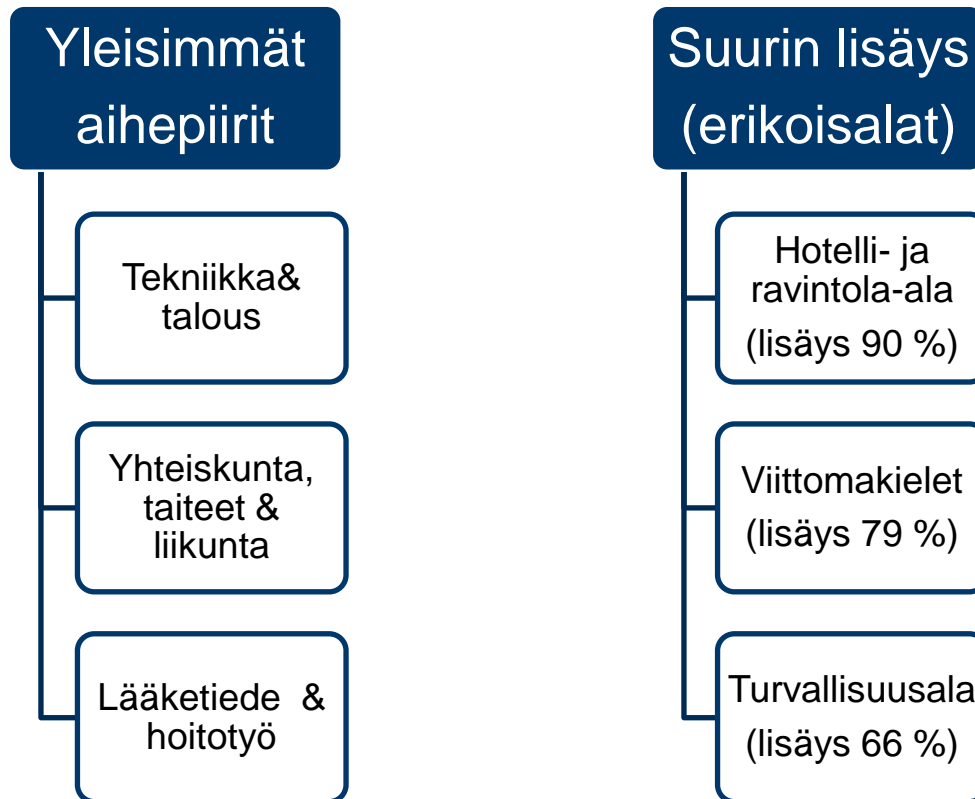
Laajenemisen vaikutuksia

- Melindan tiedontuottajien joukko kasvaa
  - 12 amk-kirjastoa: 143 käyttäjää/tiedontuottajaa (6/2013)
  - Kaikki amk-kirjastot: Yli 200 käyttäjää/tiedontuottajaa (arvio 6/2014)
- Melindan koko kasvaa
  - 12 amk-kirjastoa: noin 235 000 uutta tietuetta
  - Ladattujen AMK-kantojen koko vaihteleva
    - Pienin 24 000, suurin 160 000, tyypillinen 52 000 – 57 000 tietuetta

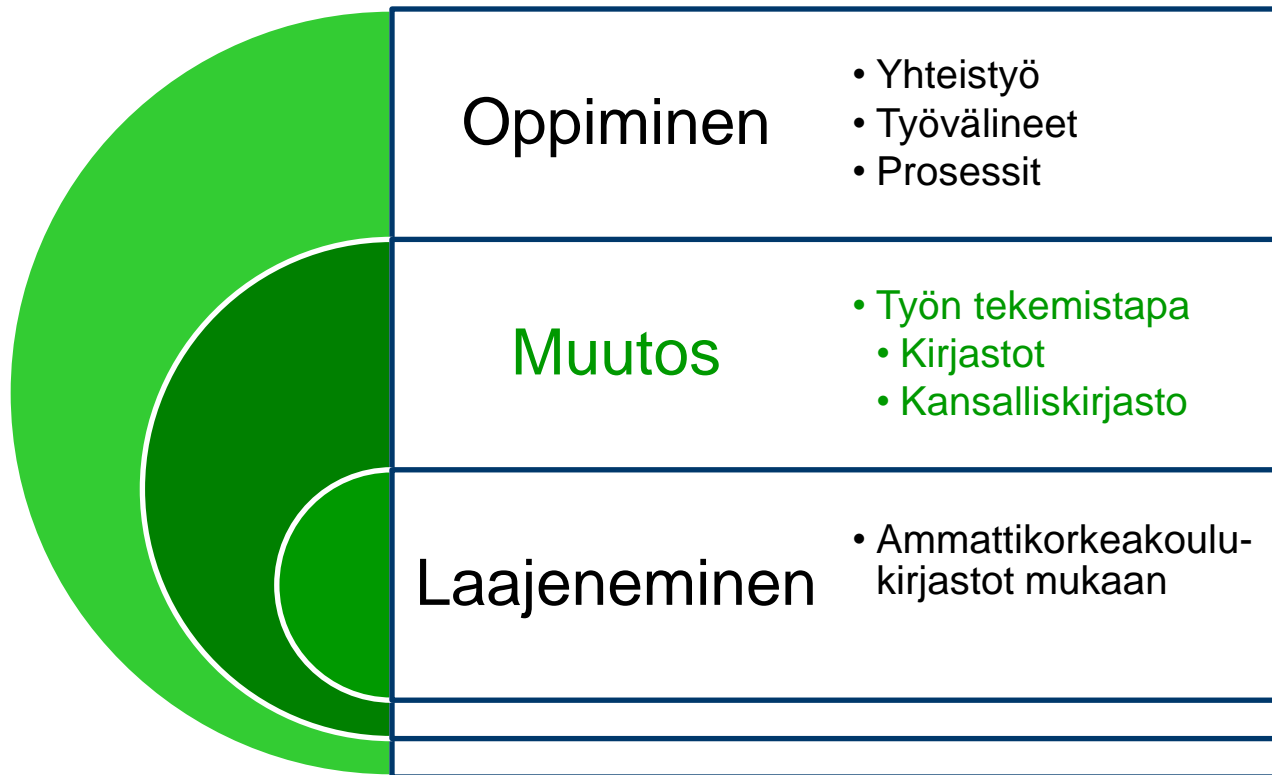
Laajenemisen vaikutuksia

- Melindan aineistojen kirjo kasvaa
  - Uudet aineistot:
    - 57 % painettuja julkaisuja, 41 % e-aineistoja, 2 % videotallenteita
    - Videotallenteissa mukana uusi aineistoryhmä [elokuvat](#)
    - 60 % englannin kielistä, 34 % suomen kielistä, muita kieliä 6 %
    - Muissa kielissä mukana uutena kieliryhmänä [viittomakieli](#)
    - Ammattikorkeakoulujen [erikoisalojen aineistot](#)
  - Poisjätetyt aineistot:
    - Yleisemmin poisjätetty opinnäytetyöt
- Lisätietoa amk-kirjastojen aineistokartoituksesta löytyy Metiva-wikistä:
https://wiki.helsinki.fi/download/attachments/110399606/Aineistokartoitus_2013.pdf?version=1&modificationDate=1378885452549&api=v2

Laajenemisen vaikutuksia Uusien aineistojen aihepiirit (AMK)

Kasvun vuosi Melindassa

Muutos:

Työn tekemistapa (Kirjastot)

- Melindaan liittyminen
  - Tehdään kirjastokohtaisessa käyttöönottoprojektissa
  - Edellyttää tarkkaa suunnittelua ja seuranta (kirjasto & KK)
  - Käytävä oma tietokanta ja työskentelyprosessit läpi kriittisesti
- Melindassa työskentely
  - Hyödynnetään muiden tekemää työtä
  - Työn tulokset laajasti näkyviin
  - Edellyttää sitoutumista yhteisiin pelisääntöihin
  - Tarjoaa laajan yhteistyöverkoston
    - Käyttäjät/Tiedontuottajat/Kansalliskirjasto/Ulkoiset toimijat

Muutos:

Työn tekemistapa (Kansalliskirjasto)

- Melindan laajentuminen ja kehittäminen
  - Edellyttää tavoitteellista projektimuotoista työskentelyä
  - Uudenlaisia projektinhallintaan liittyviä toimintamalleja
  - Matriisimainen työpakettimalli käyttöön (1/2013). Tavoitteet:
    - Hankkeen rakenteen selkiyttäminen
    - Päällekkäisen työn minimointi
    - Hankkeeseen liittyvän työn tunnistaminen ja rajaaminen
    - Työn pilkkominen kokonaisuuksiin, joita voidaan suunnitella, toteuttaa ja seurata
- Läpinäkyvyys ja läpiviennin tehostaminen

Kansallinen metatietovaranto

Tukityöpaketit ja vastuuhenkilöt

- TP 1 Projektin hallinnointi
- TP 2 Resurssienhallinta
- TP 2.1 Resurssienhallinta (tekniikka)
- TP 2.2 Resurssienhallinta (sisältö)
- TP 3 Viestintä
- TP 4 Koulutussuunnittelu, koulutukset ja tilaisuudet
- TP 5 Sisällölliset prosessit
- TP 6 Tekniset prosessit ja yhteiset osat
- TP 7 Rajapinnat
- TP 8 Palvelun tuotantovaiheen tukimalli
- Minna Olkinuora-Tauru
- Minna Olkinuora-Tauru
- Markku Heinäsenaho
- Nina Hyvönen
- Heidi Partanen
- Jaana Routakangas
- Ulla Ikäheimo
- Pasi Tuominen (Minttu Hurme)
- Ari Rouvari
- Minna Olkinuora-Tauru

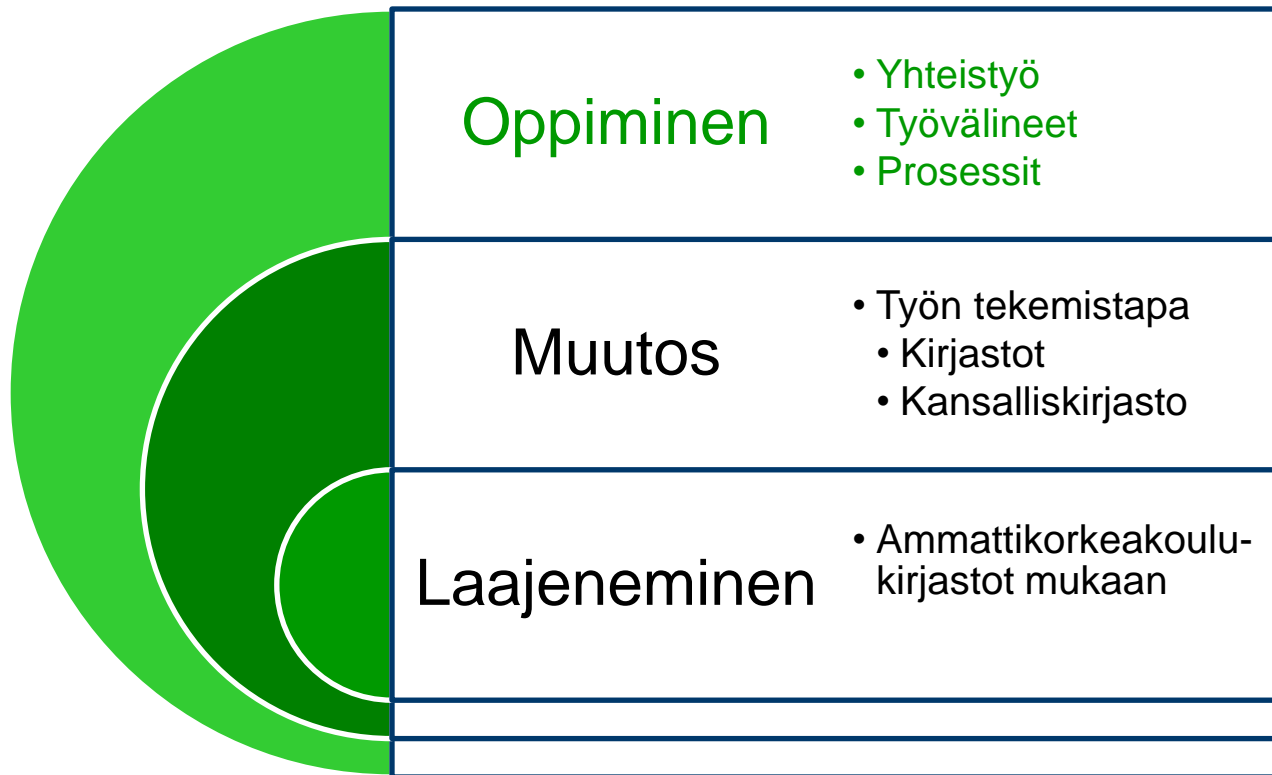

Kansallinen metatietovaranto

Kehitys- ja käyttöönotto-työpakettit ja vastuuhenkilöt

- TP 9 Yleisten kirjastojen pilotointi
- TP 10 Yleisten kirjastojen käyttöönotot
- TP 11 Amk-kirjastojen käyttöönotot
- TP 12 Helsingin yliopiston kirjaston (Helka) käyttöönotto
- TP 13 Auktoriteettitietokannan integrointi
- TP 14 Luettelointiohjelman kehitys ja käyttöönotto
- TP 15 Fennican integrointi
- TP 16 Finnan ja Melindan yhteydet
- TP 17 Teknisen alustan uusiminen, yhteydet UKJ & artikkelien metatietovaranto
- Laila Heinemann
- Laila Heinemann
- Tuomo Virolainen, tekninen osio
Henri Mäkilä
- Auki, tekninen osio
Lasse Myyry & Henri Mäkilä
- Laila Heinemann
- Pasi Tuominen (Juho Vuori)
- Nina Hyvönen (Tarja Mäkinen)
- Auki
- UKJ:n vastuuhenkilö

Kasvun vuosi Melindassa

Oppiminen:

Työvälineet ja prosessit

- Muutos aiheuttaa oppimistarvetta
- Muutos edellyttää oppimista
- Muutoksessa ja oppimisessä asenne ratkaisee
- Oppimista tuetaan koulutuksella ja ohjeistuksella
  - Melinda-Aleph –koulutukset
    - Kevät/2013: 6 tilaisuutta: 73 henkilöä osallistui
    - Syksy/2013: 5 tilaisuutta: 57 henkilöä tulossa (tilanne viikolla 42)
  - Replikoinnin etäkoulutukset
    - Kevät/2013: 2 tilaisuutta: 115 henkilöä osallistui
    - Syksy/2013: 2 tilaisuutta: 36 henkilöä tulossa (tilanne viikolla 42)

Oppiminen:

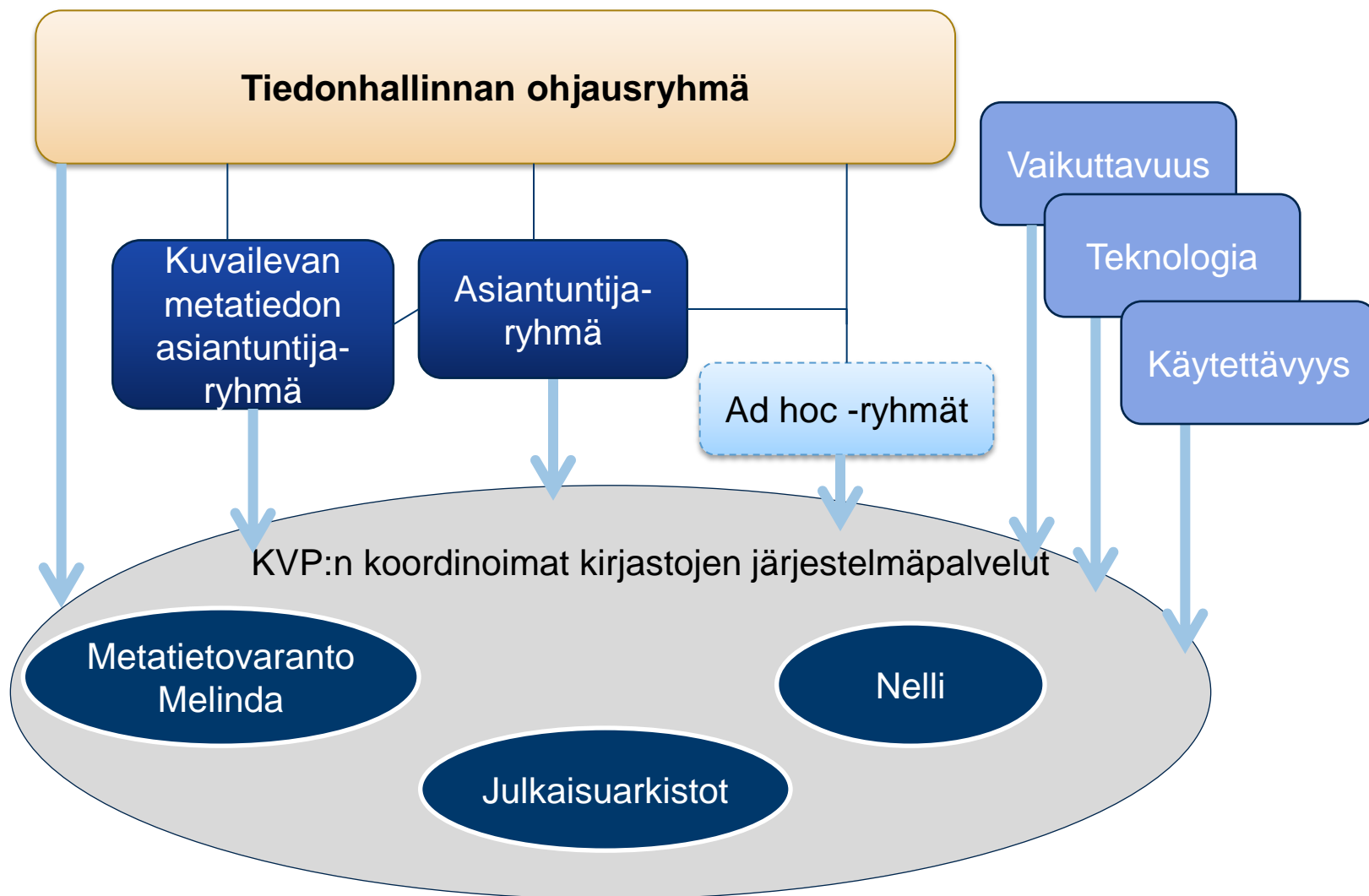
Yhteistyö – monta ulottuvuutta

Melindan ohjaus

Melindan
kehittäminen

Melindassa
työskentely

Melindaa ohjataan yhteistyössä

Tiedonhallinnan ohjausryhmä

Edustus	Esittäjä	Edustaja (varaedustaja)
Kirjastot		
Ammattikorkeakoulujen kirjastot	AMKIT-konsortio	Sinikka Luokkanen (Eeva Klinga-Hyöty)
Erikoiskirjastot	Erikoiskirjastojen neuvosto	Jarmo Saarikko (Esko Puheloinen)
Yleiset kirjastot	Yleisten kirjastojen neuvosto	Tuula Haavisto (Rebekka Pilppula)
Yliopistokirjastot	Yliopistokirjastojen neuvosto	Minna Niemi-Grundström, pj. (Jarmo Saarti)
Kansalliskirjasto: tutkimuskirjasto	Kansalliskirjasto	Liisa Savolainen (Tuula Haapamäki)
Palveluiden ylläpitäjä		
Kansalliskirjasto: kirjastoverkkopalvelut	Kansalliskirjasto	Kristiina Hormia-Poutanen (Annu Jauhiainen)
Ministeriö ja intressiryhmät		
Opetus- ja kulttuuriministeriö	Opetus- ja kulttuuriministeriö	Minna Karvonen
CSC IT-johtajat	CSC Fucio ja Aapa	Pirjo-Leena Forsström Esko Ala-Peijari (Teemu Seesto)

Melindaa kehitetään yhteistyössä

- Kansalliset asiantuntijaryhmät -> suosituksia, kehitysehdotuksia
  - Kuvailevan metatiedon asiantuntijaryhmä (KUMEA), MusaMelinda
- Palautekyselyt -> kehitysehdotuksia
  - Case amk-kirjastot: Palautteen perusteella Melindassa työskentelyn ohjeistuksessa selkeytettävää
  - Toimenpide: Uusi kokoava toimintaohje tehty työskentelyn tueksi:
<https://wiki.helsinki.fi/display/Metiva/Melindan+toimintaohje>
  - Jatko:
    - Toimintaohjeen luonnos on kommentoitavissa 15.11.2013 asti
    - Käy tutustumassa Metiva-wikissä ja kerro mielipiteesi

Melindassa työskennellään yhteistyössä Yhteisillä pelisäännöillä

Kansallinen metatietovaranto

Vuosi 2014

- Projekti- ja työpakettisuunnittelu vuodelle 2014
  - Samoilla periaatteilla kuin 2013
  - Päivitetty projektisuunnitelma ja tiekartta marraskuussa
- Alustavia painopisteitä 2014
  - Fennican kuvailun aloitus 1/2014
  - Loput amk-käyttöönnotot 6/2014 mennessä
  - Yleisten kirjastojen pilotit tuotantoon
  - Yleisten kirjastojen etenemisen suunnittelu ja valmistelu
  - Auktoriteettituotannon katteen laajennus Asterissa (pilotointi kirjastojen kanssa)
  - Luettelointiohjelman kehitys jatkuu

Melinda

Monta mahdollisuutta ja odotusta

Yhtenäisyys.

Yhteisöllisyys.

Luetteloinnin
yhteiset säännöt
ja toimintatavat.
Saan apua muilta
tarvittaessa.

Tehokkuus.

Työ nopeutuu. Tehdään
vain kerran. Vastaava
työpanos voidaan
kohdistaa muualle.
Saan
kustannussäästöjä.

Näkyvyys.

Saan kirjaston
kokoelmat
kansallisesti
näkyviin.
Kaukopalvelu
lisääntyy.

Laatu.

Vähemmän
virhemahdollisuuksia.
Saan
laadukkaampaa
dataa ja hyödynnän
auktoriteetteja.

Kiitos!

melinda-posti@helsinki.fi

<https://wiki.helsinki.fi/display/Metiva/Kirjastojen+yhteinen+metatietovaranto>